

Synod Information

3 2023.

Ett smärtsamt rikt
jubileumsår.

- * Beträktelse: Andlig rikedom (KN) 2
- * Lokala möten: Norrlandsresan 2023 (AL/JN/MP) 3
- * Internationellt: Engelska kyrkans resurskyrkoprojekt I (JN) 4
- * Hälsning från ordf: ett smärtsamt rikt jubileumsår (JN) 8
- * Lär känna engelska församlingar och danska menigheter! 10
- * Bibelstudium på distans o Synodens Tankesmedja, 82 bidrag!
- * Upprop inför Centerstämmans rannsakan 10
- * Var hittar jag vettig gudstjänst och präst? 12

– Stöd Synodens arbete – vision och opposition!

* Förbön och gåva: plusgiro 78 05 51-8.

* Medlemsavgiften 2023 200:- (girot ovan).

Ny medlem?! Medlemskap visar ditt intresse men avgör även att Synoden som frihetstecken syns. Maila info@synoden.se eller ring ordföranden direkt, 072 931 83 42!

(Obs - Jönköpingsdekanatets medlemmar har eget giro!)

Luleå Fridsförbunds höstmöte – något att känna till!

Ett återkommande möte som inte är särskilt känt söderut är Luleå Fridsförbunds höstmöte i september. I år inleddes det fredag kväll med bön kl 18 i Bönhuset, fortsatte med nattvardsgång lördag em, bön kl 18, kvällsfika och sångstund. Bön betyder här predikogudstjänst. På söndagen hölls bön kl 13 och 16. I samlingarna hålls predikningar både på svenska och finska, i år med predikanter från Jakobstad i Finland. Starka intryck. I huvudsak barnfamiljer. Själaspis utan några krusiduller. 600 kommunikanter. Kontakta kontaktpersonen Mats Rondahl 070 311 83 71 för mer info! Se Sy Info 2/23 och 2/20.

I det fall man överväger donationsgåvor och vill få klarhet i lämpliga specificeringar är man välkommen att höra av sig till arbetsutskottet /Synodrådet, ev. Synodstämman.

Årets ekonomi omfattar f.n. ca 50.000.

Synod Info per post med inbetalningskort till alla intresserade utan specifik kostnad men gärna en gåva! Maila info@synoden.se

Betraktelse: Andlig rikedom.

Vid gudstjänsten trettonde söndagen efter Trefaldighet talade en psalmvers starkt till mig. Det var vers 2 i den gamla Wallinpsalmen:

”Vi hit ej förde gods och gull, ej värdighet och ära, och med oss ner i gravens mull kan ingenting vi bära.

Varandras bistånd, tröst och råd är här för oss av nöden och Guds barmhärtighet och nåd i livet och i döden”.

Den första meningen beskriver med biblisk realism rakt på sak våra livsvillkor. Vi ska inte yvas över ära och egendom eftersom sådant inte är bestående. Vi kan inte ta det med oss ner i gravens mull. Det är inget värt i jämförelse med andlig rikedom: Att genom dopet och tron på Jesus få vara ett Guds barn här på jorden. Och än mindre i jämförelse med den upphöjelse som väntar oss då vi av Gud blir iklädda förhärligade kroppar och den vita dräkten.

Psalmversens andra mening om varandras bistånd, tröst och råd har också mycket att säga. De är ”för oss av nöden”. Vi behöver verkligen varandra i Kristi kropp för att kunna ge och ta emot ”bistånd, tröst och råd”. För uppmuntran och förmaning. Om vi skulle leva våra liv som ensamma kristna, som privatreligiösa istället för som lemmar i Kristi kropp, Kyrkan – skulle vi då kunna bevara vår tro? Ja, för Gud är ingenting omöjligt. Men Han har oss gett oss brödragemenskapen för att hjälpa oss att bli bevarade i Jesus. Vi behöver den. Genom den kan kärleken få flöda.

Jag tänker också att vi som bibel- och bekännelsetrogen minoritet i kyrkan har ett särskilt starkt behov av varandras bistånd och råd. För vi lever under tryck. Ett tryck som vill få oss att bli konforma med tidsandan, med de rådande idéerna. Vi behöver då styrka varann till trohet mot Guds ord och till uthållighet. Paulus skriver i 1 Kor. 4:2: ”Vad man söker hos en förvaltare är att en sådan må befinnas vara trogen”. Och Jesus säger i Uppenbarelseboken 2:10: ”Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets krona”.

Det som också är oss av nöden, enligt Wallins psalm, är Guds barmhärtighet och nåd i livet och i döden. Eftersom vi är syndare är det så. Men så är vi också föremål för Guds barmhärtighet och nåd varje dag, De flödar över oss! För Jesu skull. Också i vår dödsstund, då vi behöver Guds nåd allra mest. Amen.

Kurt Enström

Lokala möten – Norrlandsresan 2023.

Alltsedan även Synodrådet läst norra Lapplands och Norrbottens Fridsförbunds skrivelse (samlade 15 Fridsförbundsöreningar) till Svenska kyrkans biskopar och ärkebiskop, daterad 24/8 2019, föddes tanken om att följa upp den skrivelsen. Vi kunde också läsa ärkebiskopens och två kollegors intetsägande svar 20/2 2020 (finns tillgängliga på kyrkligdokumentation.nu). Det var nästan lika intetsägande som kyrkostyrelsens senare svar 26/3-21 på fem Synodvänners upprop i februari samma år (finns att läsa på Synodens hemsida). Inför detta jubileumsår fanns det ett plus på vårt konto som gjorde det möjligt att söka direkt kontakt. Vi blev tre personer som tog

sikte på Luleå Fridsförbunds höstmöte första helgen i september: undertecknad tillsammans med Ann Lång, Klippan, och Marie Persson, Göteborg. Mer precist var syftet att få samtala om den artikel som Matthias Asplund skrivit i Kyrka&Folk 4/2023 om laestadianers hemvist, med eller utan Svenska kyrkan?

Påväg norrut blev det ett stopp i södra Sverige vid det kyrkliga gästhemmet i Hjälmteryd för att sedan ta sikte på övernattnings i Bollnäs. I Bollnäs finns Synodens kontaktperson för Hälsingland, Ulf Allenbäck. Vid tidigare tillfälle har Synodrådet fått mötas hos Ulf och då fått fira en mässa i hemmet. Denna gång hoppades vi på en morgonmässa på fredagen och Ulf varslade för flera intresserade. Det blev ett möte med norra delen av Uppsala stift. Där fanns tillgång både till piano och musiker varför det blev en stark sång. Synoden var inte något obekant men det fanns anledning att presentera oss. Vidare, på väg ut mot kusten, fick vi stanna till vid det som blivit tidigare ärkebiskopen Nathan Söderbloms gård i Trönö, strax norr om Söderhamn.

Om kvällen är vi framme hos Mats Rondahl utanför Luleå, kontaktperson för övre Norrland. Mats har en vidunderlig utsikt ut över Ersnäsfjärden. Lördag förmiddag knackade vi på dörren hemma hos Anna Greta Norén i Arnemark, ett stycke upp längs Piteälven, för att få möta en av vår kyrkas profiler, också många år medlem i Luleådekanatet. Kyrkoliv betyder också att möta både nya och gamla entusiaster. Anna Greta kan presenteras så här:

Först folkskollärare i Dalarö blev hon 1957 kallad tillbaka till Luleå stift av biskop Hylander för att verka som ungdomskonsulent i stiftet. Från 1960 fanns hon i Uppsala för studier i teologi och historia. Under den tiden var hon aktiv i Kyrklig Samling och Kyrklig Förnyelse och arbetade också som redaktionssekreterare på SPT. 1968 återvände hon till Luleå stift för arbete som lärare på Pitedalens folkhögskola och var då också aktiv inom KS och aKF. Under åttiotalet arbetade hon som manager och lärare vid Teologiska Institutet i Jerusalem och återvände 1990 för att tillträda som rektor vid Pitedalens folkhögskola. Samma år valdes hon till Moder Superior i Societas Sanctae Birgittae och förblev i den uppgiften under 24 år. Hela tiden superpedagog vilket också vi får erfarra denna morgon. Snart en fördjupning om sista måltiden och inte minst om herdeämbetet med män som avgörande. Vi bryter upp runt kl. 12 och stannar framför en av hennes många ikoner. Resan går vidare upp längs Pitedalen till Älvsbyn och tvärs över till Luleå älvdal med lunchstopp i Boden. Där far vi bl.a. förbi Matteuskyrkan där Bodens Fridsförbund får samlas för nattvardsfirande. Påväg tillbaka till Luleå passerar vi igenom Gammelstadens kyrkby, världsarvet.

Lördag eftermiddag blir en av resans höjdpunkter. Höstmötet håller nattvardsgång. Annars oftast i Örnäsets kyrka men eftersom den nu renoveras flyttas mässan till domkyrkan kl. 16. Precis innan har stiftsetablissemang tagit emot tre musiker och tre pedagoger. Rektorn i Uppsala frågar lite förvånad om det blir konfirmandsamling. Medelåldern sjunker drastiskt. Istället fylls domkyrkan av höstmötets

många unga familjer med barn och ungdom i alla åldrar. Fullt. Torbjörn Lindahl håller skrifttalet över Romarbrevet 12:16-21. Enkla psalmer. När kantorn gett upp med lovsånger fortsätter någon enskild kraftfull röst och församlingen stämmer in. 670 närvarande, 600 kommunikanter. Ändå är mässan slut kl. 17.15. Det är ett annat svar än det som biskoparna tycks ha givit i februari 2020.

Lördag kväll (liksom fredag) hålls samling i Luleå Fridsförbunds bönhus kl. 18, alldeles intill Örnäs kyrka. Efter att mötesledaren inlett predikar först Matti Vähäkangas på finska över Luk 24:37-40. Med en avslutande psalm fortsätter sedan Per-Ole Hjulfors, båda hitresta från trakten av Jakobstad i Finland, en resa på ca 50 mil. Hjulfors utgår från Mark 7:31-35 och vidare Mark 5:21-40 med avslutning i Ef 4:25-30. Båda predikanterna tolkas till svenska respektive finska. När det bjuds till fika drar vi oss hemåt. Kvällen fortsätter med sångstund kl. 21.30, en stund vi till dels kan lyssna på via Youtube. Vi har dragit oss ut till Kallaxområdet och försöker smälta intrycken.

Söndag kl. 11 får vi delta i högmässa i Hertsökyrkan med Bo Nordin. Det är i denna kyrka som dekanen Torbjörn Lindahl tjänstgjort i många år. Om höstmötet framför allt präglas av unga – tillresta – familjer från trakten, så är högmässan i Hertsökyrkan ordentligt diversifierad, ett av stadens utanförskapsområden. Men Nordin levandegör evangeliet väl. En fin högmässa med påföljande fika, innan det är dags för nästa samling.

Fortsättning i kommande Synod Info

Internationellt: Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt, referat av biskop Ric Thorpes antologi 2021, del I.

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra mer. Men mission är avgörande också för oss, en del av Synodens DNA, för att använda författarens uttryck. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta.

Biskop Ric Thorpe ger i boken ”Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet” (2021) för första gången en inblick utifrån flera vinklar. I vart kapitel låter han olika resurskyrkoledare med biskopar komma till tals. Han har själv varit med alltsedan det första mer avgörande strategiska mötet för Nätverket Europeisk Församlingsplanering 2008 i Portugal, då som en team-medlem för Holy Trinity Bromptons evangelikala församling under kyrkoherde (1985-2005) Sandy Millar, som han efterträdde. Ric Thorpe biskopsvigdes 2015 som (suffragan/extrabiskop) ansvarig för Londonstiftets arbete med församlingsplanering- och tillväxt. Nu har han ansvar i det nationella arbetet.

Denna följande första del av referatet vill ge lite mer ingående kunskap om vad som ligger i talet om församlingsplanering, på svenska inte sällan uppfattat som en ny satsning på ”att planera en församling”. Det finns föga av en sådan tanke i Bibeln. Associationen går inte sällan till bilden av Paulus undervisning i 1 Kor 3 med honom som en del av en församlings mognad. Men där är poängen just att det inte är samma resurs som gör allt. Gud gör allt, genom olika tjänare och tider. Det tydliggörs i resurskyrkoprojektet. Utan kunskaper om jordmånens betydelse och kvalitet, om undervisningen i fyra handa sädesåker, haltar förståelsen. Församlingen handlar alltid om fler än en enskild grupp på enskild ort. I föregående Sy Info 2/23 gavs en presentation, i det följande ges ett referat av kapitel 1-2.

Man kan sammanfatta boken som ett tack till alla som bidragit, det handlar om stora investeringar. Men också som ett belägg för den ledning och de biskopar som satsat. Framför allt är boken en dörr på glänt in mot engelskt kyrkoliv av idag och ett vittnesbörd om hängivna bröder och systrar.

Det är Ric Thorpe som inleder respektive kapitel. De första två kapitlen ger ett intryck från norr, från Newcastle och Sheffieldstrakten (Yorks provins i norr till skillnad från Canterburys i söder).

Första kapitlet svarar på frågan vad en resurskyrka är för något? ”En resurskyrka är benämnd så av biskopen för att skapa nya gemenskaper och för att träna ledare i team till att inventera tillgångar och behov och finansiera och stödja mission i hela stiftet”. Ric Thorpe pekar på fem bärande element: 1. Stiftsbiskopens välsignelse. 2. En del av ett stifts strategi att evangelisera en stad eller samhälle för en ny samhällsanda. 3. Resurskyrkan rustas avsiktligt för att forma nya gemenskaper och revitalisering av befintliga, inklusive fastigheterna. 4. Aktivt fostra ledare för vidare arbetsuppgifter. 5. Tar fram olika tillgångar för mission över hela området. Till sist betonar han det avgörande i resurskyrkoledarens förmåga och villighet, att det är ett självupppoffrande arbete. Thorpe använder begreppet apostoliskt på sitt eget vis, i meningen ett arbete som är initierat för att ge nya gemenskaper, inte primärt som ett begrepp för innehållets kvalitet – att ge vidare det man fått ta emot. Resurskyrkoarbetet blir därför en nyckel för ett stifts etablering av nya gemenskaper för att nå nya människor, på nya platser och på nya sätt. Nya kallelser till kyrkotjänst är en del av frukterna. Uppgiften går utöver den lokala församlingen, det är en viktig poäng.

Så berättar resurskyrkoledaren Ben Doolan om resurskyrkan S:t Tomas i staden Newcastle vid nordöstra Englands kust. Han tar fasta på den gamla anknytning som det området har med närheten till Lindisfarnes heliga ö, några mil norr om Newcastle. Så tidigt som på 600-talet sände man ut radikala missionärer, evangelister och andra kyrkopionjärer över hela landet [till detta anknyter även den anglo-katolska högkyrkliga gemenskapen med helgonen Sankta Hilda och Sankt Wilfrid]. Medeltiden berättar om människor och pilgrimer som helades och döptes. Det blev en pilgrimsort, S:t Tomas kyrka ligger längs den vägen. Efter pandemi på 1820-talet erfor man en väckelse.

När kyrkan blev resurskyrka 2019 berodde det bl.a. på det centrala läget i stan, alldeles invid stadens båda universitet. Newcastle har en av landets yngsta befolkningar med en pik av 20-24-åringar.

Satsningen gjorde skillnad från dag ett. Tusentals studenter passerar kyrkan varje dag. En pizza-ugn utanför kyrkan var en första investering. Covid-pandemin bröt ut ett par månader efter att satsningen sjösattes men smågrupperna blev desto viktigare. Stadsdelen Byker fick ett eget ungdomsteam. Pandemin tycks ha intensifierat möjligheterna att nå fram, särskilt i en stad som minns gamla perioder av farsot.

Stiftsbiskop Christine Hardman skriver att Newcastles stift själva erkände att man inte nådde studenterna som man borde, det blev en given ingång för satsningen. Hon menar att begreppet resurskyrka kan förstås på litet olika sätt i olika stift. Och stiftet behövde prioritera nya sätt för vidareutbildning. För Newcastle var begreppet och satsningen användbar. Biskop Mark Tanner, engagerad i New Wines arbete (en större karismatisk rörelse som också finns i Sverige), kunde finna medarbetare. En kyrka i York var den officiellt sändande kyrkan. Biskop Christine hade inte själv några problem med satsningen men berättar om andra som reagerade på investeringarna. Men i S:t Thomas fanns redan, som biskopen beskriver det, en helt annorlunda gudstjänsttradition. Gemenskapen hade inte given legal status utan finansierades separat, inte med fast kyrklig tjänst utan med en föreståndare eller direktor. S:t Thomas gamla församling samlas om förmiddagarna, resurskyrkans gemenskap kl 16 på eftermiddagarna. Entusiasmen är stor, inte minst från den äldre gemenskapen. De insåg att nya grepp behövdes. Biskop Christine hade deltagit i seminarium med biskop Ric och var imponerad av förarbetet med analys bl.a. av demografi för att maximera resurskyrkans potential. Avgörande var de goda ledarna och biskopens stöd.

Biskop Christine stryker under att resurskyrkan inte ska isoleras utan vara tydligt förankrad i stiftet. Hon uppskattar Bens avgjorda intention att denna vision ska vara förankrad i stiftet såväl teologiskt som visionärt med andra. Hon ser S:t Thomas som en resurs och modell för kommande missionärer och kyrkotjänare. Hon avslutar med sin förhoppning att fler kvinnor ska ta ledartröjor i annars av manligt ledarskap dominerat karismatiska kyrkor. Biskopen referar begreppet BAME (BlackAsianMinorityEthnic - svarta, asiatiska och etniska minoriteter), ett befrielse-teologiskt begrepp.

I Ric Thorpes *andra kapitel* ställs frågan om vad som hänt hitintills? 2011 var begreppet introducerat på allvar av S:t Peters församling i Brighton med fyra kyrkor som bas (beskrivna i föregående Sy Info 2/23 Introduktion). Resurskyrkoprojektet sanktionerades av ärkebiskopen med en egen lokal suffragan/extra biskop 2015. 2020 räknades 100 resurskyrkor, 2030 – 300? Thorpe pekar på tre trådar i projektets väv: 1. Engelska kyrkans strategi- och utvecklingsenhet listade församlingarnas representation över landet och fann dem underrepresenterade i städerna. 2. Kh Nicky Gumbel i Bromptons församling (HTB) började driva deras kyrkplanteringsarbete utanför London. S:t Peters kyrka i Brighton

blev ett genombrott. 3. Att Londonbiskop Richard Chartres uppmanade kollegor att lära av HTB gjorde stor skillnad. Heliga Treenighetens församling i Brompton och Ric Thorpe blev avgörande för en strategi att särskilt möta de unga i stadscentren. S:t Peters team är legendariskt för sin offervilja i flytt av familjer, man tog nya jobb, initierade nya tjänster o.s.v. 2017 hade de 1.000 deltagande i sina gudstjänster. Nu talade man om att 25 av Engelska kyrkans 40 stift var intresserade, ett nationellt intresse växte fram. När ÅB Justin Wellby (själv med evangelikalt intresse) i januari 2015 uppmanade alla stift att inte bara ha en, utan två - tre resurskyrkor förändrades klimatet. Tidvattnet hade vänt. En avgörande fas handlade om att de framgångsrika större församlingarna skulle avstå sina starkare medarbetare för andra insatser, eftersom de flesta kämpade för att få behålla sina medlemmar istället för att offra dem.

Med den första centralt avsatta miljonen pund 2013 (Strategic Development Funding) har stiftet sedan dess kunnat an hålla om medel därifrån. Det har handlat om allt från medarbetar-, renoveringskostnader, utbildning och underhåll. Kyrkans olika rörelser har därtill sina fondmedel, såväl HTB, New Wine som Gemenskapen omkring Sankta Hilda och Sankt Wilfrid. När Ric Thorpe blev suffragan/extrabiskop av Islington skapades Gregorius Center för Kyrkotillväxt. 2020 samlades över 200 resurskyrkoengagerade. Satsningen förändrar Englands stadskärnor.

I detta andra kapitel berättar resurskyrkoledaren Linda Maslen om satsningen Källornas kyrka i Bradford, norr om Sheffield. Den iscensattes i en eftermiddagsgudstjänst september 2019 med ca 150 personer av biskopen av Bradford, också en suffragan/extra biskop. Fontänerna i stadens centrum har fått ge namnet. Platsen är de gamla nattklubbsskvarteren. Huvudfrågan är vilka medarbetare man kan sända. Kyrkan stöds av Leeds stift och New Wine.

Kanske man gör en gudstjänst som kretsar omkring boxning för att dra till sig de unga, inte sällan med asiatiskt påbrå. De funderar på gym-pass. 25 personer medverkade som stab vid invigningen, inklusive fyra medlemmar som flyttat till staden för detta.

Linda Maslen lyfter fram sitt kvinnliga ledarskap där hon ingår i en ledargrupp av kvinnor som leder större kyrkor, med sina gåvor. Född i Bradford gav hon sitt liv till Jesus 1977, berörd av förtroendet och uppgiften i sin hemstad. Hennes tidigare verksam inom skatt- och tullmyndigheten ger förutsättningar. Ledarskap handlar om att fostra nya ledare. Det räcker inte bara med ämbetsvigda. Det behövs lekfolk för att starta upp olika slags initiativ som t.ex. lovsångsgemenskaper på arbetsplatserna. De hoppas också starta missionsgrupper i områden omkring Bradford. Ledarskap handlar om att se dem som står bakom våra ryggar och förbereda andra att leda från början oavsett om det gäller min arbetsplats eller att leda olika kyrkor framgent. Hennes ambition är att se människor komma till kyrkan ena söndagen och uppmuntra dem att tjäna i team den följande. Folk från olika kyrkor är välkomna tillfälligtvis för att få erfara en annan slags gudstjänst då de ofta tjänar i mindre kyrkor. Linda Maslen är också den regionala

direktorn för New Wine Nord-öst och Yorkshire och många av deras arrangemang förläggs till Källornas kyrka.

Suffragan/extrabiskop Toby av Bradford, sedan 2014 en del av Leeds stift, skriver: ”Ända sedan jag kom som biskop 2014 har det talats om att plantera en kyrka i stadscentrum. Samtalen avslutades oftast med konstaterandet: ’Det fungerar nog inte här, detta är Bradford’.” Men attityderna förändrades – med det nya stadscentret. I ett stort bygghål växte ett skinande nytt shopping center fram. Med biskop Rics uppmuntran att anhålla om SDF-medel samlades sig de anglikanska kyrkoansvariga i en ansökan i tre delar: för att bygga ett nätverk av små missionsgemenskaper för den pressade innerstadsmiljön och församlingar i ytterområdena, samla ett nätverk i fem resurskyrkor i Bradfordområdet och därtill plantera en resurskyrka i stadscentrum. Första delen ströks men de följande antogs. Man visste att resurskyrkan behövde vara genuin Bradford; ung, entreprenörsinriktad och diversifierad. Kyrkan satsade på stadens vision av förnyelse, tillväxt och välfärd med ett erbjudande om det överflödande liv som Gud ger i Jesus. Biskop Toby avslutar: ”Bradfords kyrkor befinner sig i en tid av snabb och orolig förändring. Källornas kyrka som en resurskyrka, tillsammans med nätverket för resurskyrkorna, är en välkommen del i denna nya hushållning. Källornas kyrka har redan etablerat en gudstjänstgemenskap av sådana som kämpar med olika slag av beroenden. Det finns spännande möjligheter nu för vidare förnyelse och etablering i Bradford. Vi är tacksamma och hoppfulla.”

Del II i nästa Sy Info, bl.a. med högkyrklig resurskyrka.

Beställ på nätet och läs: *Ric Thorpe 2021, Resource Churches: A story of church planting and revitalisation across the nation.* (www.ccx.org.uk)

Hälsning från ordföranden: ett smärtsamt rikt jubileumsår!

Det är en glädje att få fira 40 år med dig medlem som möjliggör existensen av föreningen och kontaktnätet, med dig gåvogivare som möjliggör att Synodrådet t.o.m. kan våga satsa extra och inte minst med dig läsare som förundras över att Svenska kyrkans Fria Synod ännu behövs, det var aldrig avsikten. Synoden kom till som en reservation och vision när 1982-års kyrkomöte tog form och gjorde det till en skugga av vår då nyligen sekulariserade riksdag. Med Kyrkoordningen 2000 tänktes Synodens vänner som en parentes, de som inte förstod värdet av en totaldemokratiserad religiös verksamhet. Men jag kan inte se att behovet av ett offentligt tecken på att det lever och väcks bekännande kristna i vårt land och i Svenska kyrkan, att det behovet skulle ha minskat. Tvärt om, tyvärr.

Synodrådet tackar för små som stora gåvor och vill uppmuntra var och en att skänka en större eller mindre jubileumsgåva. Alla lokalt tjänstgörande ämbetsbärande får 40-årsöversikten per mail men vi vill försöka få till annonsering i våra tidskrifter. Mest avgörande stöd är dock ditt medlemskap. Du som får Sy Info per post kan på adressetiketten se vilket år du senast betalade. Stor bokstav A med

årtal betyder senaste året för medlemskap, stor bokstav B betyder senaste året för gåva. Tack.

Under året har vi fått glädja oss över en föga känd nit och glädje över mission i Engelska kyrkan (se föregående Sy Info Introduktion och här första delen av referatet). Men även förundran över andlig rikedom i norra delen av vårt eget land och kyrka (se föregående Sy Info och anteckningar i Lokala möten – Norrlandsresan 2023). Vi kunde också vara med och signera den debattartikel i Svenska Dagbladet som nätverket www.Vägen.me initierat. Den publicerades med tanke på Centerpartiets partistyrelsens förslag om att inte som parti ställa upp som nomineringsgrupp i kyrkovalet. Den artikeln avslutar detta Sy Info.

Men vi har samtidigt fått förstå att de tre biskopar som tidskriften *Syre* hösten 2022 fick att bekräfta biskopsmötets tidigare ifrågasättande av ämbetskandidater som tvekade om enkönade vigslar, att de verkligen menade det (ärke- och Göteborgsbiskopen hade tidigare förklarat i KT). Nu ser kyrkomötet ut att tveka?! Stockholmsbiskopen bekräftar det liksom Västerås-biskopen. Biskopen i Karlstad vill värna barns tillgång till god Bibel, hans bibelutgåva tycks viktig. Men han kräver ändå av sina präster och medarbetare samma regnbågskrav som i övriga landet. Barnen känner igen sig men ingen får försvara deras rätt till en far och en mor. Biskoparnas svar har blivit ytterligare anledning för Synodrådet att ta intresseanmälningarna för Preses/råd på allvar.

På sätt och vis klargör kyrkoordningens krav på ämbetskandidater, ”oavsett kön” att problemet inte ens i första hand var ämbetsfrågorna utan gäller grunden för den kristna tron. Bibelns lära om Herrens skapelse av man och kvinna är så avgjort grundläggande att den förutan gör en annan religion. Tyvärr gäller detta inte bara Svenska kyrkan. Den nya kristendomen efter franska revolutionen med ”människan” i centrum - inte Guds Ord, åter också långsamt upp romersk-katolska kyrkan. Få förknippade formuleringen ”oavsett kön” med mer än 70-talets unisextrend men det öppnade dammluckorna för en våg som lamslår allt i landet, tyvärr t.o.m. en del av krigsretoriken, från båda håll.

Synodens syftesparagraf säger något annat: ”att i bön om den Helige Ande, efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Herren bad om för att världen ska tro.”

Synodens jubileumsår 2023 började med en kontaktpersonsträff i Uppsala på studenthemmet, flera kunde vara med via nätet. Intrycket var lite oväntat förhoppningsfullt, det finns glödpunkter även om det är långt att åka. Vid årsstämman fick vi den anglikanske suffragan/extrabiskopen Rod Thomas som gäst. Han berättade såväl om Resurskyrkoprojektet som de fem vägledande principerna men gav också inblickar i Engelska kyrkans slitningar vad gäller enkönade par. De evangelikala tycks ta frågan hårdare än de anglo-katolska. I majsammanträdet fick vi gästa paret Stens i Ytterby, en samlingsplats sedan många år! Synodens höstsamling tog sig uttryck i form av

Norrlandsresan. Det finns anledning för fler att ta del av sådana höstmötens själaföda! Vid höstsammanträdet fick vi gästa Mariadöttrarna av den evangeliska vägen i Vallby/Enköping, ett andningshål för många kvinnor! Årets sista Synodrådssammanträde förläggs i söder, på bibel- och lärjungaskolan i Örkelljunga, för att enkelt kunna kalla till en eventuell extra-stämma.

Med önskan om kraft och tillförsikt mitt i allt larm. Var inte rädd!

Mvh gm ordf Jonas Nilsson.

Lär känna engelska församlingar och danska menigheter!

Svenska kyrkan står i communion också med Anglikanska kyrkan. Nedan två kyrkor i Engelska kyrkans Newcastle stift som begärt extra biskop inom ramen för Engelska biskopsmötet fem vägledande riktmärken 2014

https://www.churchofengland.org/sites/default/files/2017-10/the_five_guiding_principles.pdf

(märkligt få sådana församlingar i ett stift vars tidiga mission såväl evangelikala som högkyrkliga hämtar inspiration ifrån):

*** Elswick Parish of St Stephen and St Paul**

Clumber Street, Newcastle upon Tyne

<https://elswickchurch.org/>

*** The Parish of St. Bede Newsham (/ St. Mary the Virgin Horton)**

Newcastle Road/ Wanley Street

<https://www.blythchurches.co.uk/>

*** Några danska menigheter inom ramen för frihetsordningarna:**

<https://luthersk-netvaerk.dk/menighedsnetvaerk/medlemmer/>

Glöm inte möjligheten till Bibelstudium på distans.

Christian och Karin Braw tar emot anmälan på tel 0478-500 22. Du får ett studiebrev. Du ringer på angiven tid till gemensamt telefonnummer och inbjuds vara med genom att knappa in den kod du fått. Mer info per mail info@synoden.se.

Från <https://synoden.se/tankesmedja/> 82 bidrag:

Nr 82. Prästämbetet – en kyrklig tjänst eller ett andligt kall.

Nr 81. Att råda teologistudent.

Nr 80. Tystnadskultur.

Upprop 27 september 2023, tio undertecknare inkl Synoden.

”De politiska partiernas agendor har orsakat Svenska kyrkan stor skada och lagt hinder i vägen för kyrkans roll som fristående röst för ett större rike än det politiska. Det skriver flera debattörer.”

Sverige har sedan 23 år inte längre en statskyrka. Ändå kvarstår fortfarande det internationellt unika systemet med politiska partier som dominerar kyrkans högsta styrande organ, kyrkomötet. Det är en rest från en svunnen tid som behöver avskaffas. Denna höst står både Centern och Sverigedemokraterna inför avgörande vägval som förhoppningsvis kan bana väg för en ny tid med en kyrka som befriats från partipolitiken.

Inget annat land, inte ens de med lutherska statskyrkor, har samma märkliga konstruktion som Sverige, där politiker promenerar över från

partihögkvarteret till kyrkomötet för att driva samma politiska frågor de resten av året driver i parlamentet. Det är ett resultat av ett politiskt vägval som gjordes för nästan hundra år sedan, taget i ett helt annat Sverige, i en helt annan tid. Då var Sverige fortfarande ett tämligen homogent land där full religionsfrihet ännu inte var införd. I dag lever vi i ett pluralistiskt samhälle med en bred flora av trossamfund, där Svenska kyrkan är ett. I det läget är det inte rimligt att hålla fast vid ett system som tillhör det förra årtusendet. Och en analys av de tre kvarvarande partierna indikerar att de tycks inse det själva.

De tre partiernas kyrkopolitiska program inför förra kyrkovalet 2021 ger det något motsägelsefulla intrycket att såväl Socialdemokraterna, Centern som Sverigedemokraterna själva inser att kyrkan egentligen är en främmande värld för dem. Centerns partistämman står nu inför att bekräfta föregående stämmas inriktningsbeslut att skapa en fristående organisation inom partiet för kyrkofrågor. Partiets vice ordförande Linda Modig sammanfattade läget väl som troende kristen: ”Mycket hårdtaget kan jag inte leva med att Jesus Kristus är underordnad en sekulär partistyrelse.” Därefter på tur står SD:s landsdagar, där det faller sig naturligt att partiet följer med i samma riktning. Partiet förklarade inför förra kyrkovalet öppet att det inte vill se kyrkan styrd av sekulära politiska dogmer, utan tvärtom vill försvara kyrkans teologiska grund. Det faller sig därför rimligt att även Sverigedemokraterna beslutar att koppla loss den formella partikopplingen till kyrkopolitiken.

Om SD tar det steget skulle Socialdemokraterna bli ensamt som politiskt parti i en kyrka som frikopplats från staten. I det läget borde även S inse att det inte finns någon annan väg än att modernisera relationen mellan stat och kyrka, genom att sluta ställa upp i kyrkovalet som parti. Detta vore en både välkommen och naturlig förändring som skulle gynna alla parter.

Det finns förstås fortsatta utmaningar i kyrkopolitiken även om de kvarvarande tre partierna formellt skulle kliva av. Också bland de halvpolitiska grupperna finns ett behov av att långsiktigt reglera relationen till partierna. 2021 arbetade exempelvis Vänsterpartiets partiledning aktivt med att marknadsföra den egna gruppen inför kyrkovalet. På andra områden brukar partierna betona vikten av armlängds avstånd mellan politik och fria rörelser i samhället. Den principen bör rimligen gälla också i relationen till kyrkan. Här finns ju också en devis som inarbetad sedan tvåtusen år, nämligen att ge åt kejsaren det som tillhör kejsaren, men åt Gud det som tillhör Gud.

De politiska partierna har orsakat Svenska kyrkan stor skada genom att driva agendor som hör hemma i den politiska världen och därmed lagt hinder i vägen för kyrkans roll som fristående röst för ett större rike än det politiska. En partipolitisk kyrka är ett system som sedan länge har överlevt sig självt. De kyrkligt engagerade i de olika partierna är självfallet fortsatt välkomna att ta aktiv del i kyrkans liv och beslutsfattande. Men låt rätt engagemang blomstra på rätt plats. Riksdagen är den svenska demokratins huvudarena för partipolitiska debatter och beslut. Men när vi går in genom kyrkporten bör partiboken en gång för alla lämnas i vapenhuset.

Tiden är nu kommen att ta konsekvensen av den relationsförändring – i dagligt tal skilsmässan – mellan stat och kyrka som genomfördes redan vid millennieskiftet.

Lars Sahlin med nio undertecknare inkl. Synoden
Ordf. Nätverket Vägen publicerad i SvD 2023-09-26

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

Hjälp att hitta vettiga gudstjänster, präst för mässa i närområdet, bikt m.m., medlemmar på rimligt avstånd – hör av dig till:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 070 969 28 87
Malmö: sr Gerd Svensson 070 874 39 94
Kronobergs och Kalmar län: Christian Braw 0478 500 22
Jönköpings län: Mattias Fjellander 0371 173 19
Borås: Hanna Lindholm 070 881 01 39
Göteborg: Marie Persson 070 682 41 22
Bohuslän: Carl-Henrik Karlsson 073 773 89 74
Östra Östergötland: Kurt Enström 070 533 45 48
Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04 (tidiga mornar)
Södertörn: Stellan Bengtsson 070 648 52 08
Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81
Norra Värmlands kontrakt: Stig Löwenspets 070 606 41 01
Dalarna: Bo Zetterlund 070 330 79 87
Hälsingland: Ulf Allenbäck 070 776 54 84
Mellersta Norrland: Gunvor Vennberg 073 824 01 16
Norra Norrland: Mats Rondahl 070 311 83 71

Synodrådet 2023-2024 (20230325).

Ordf. Jonas Nilsson (2024), Hjälmteryd, Ängshuset, 576 94
 Stockaryd, 072 931 83 42, nilsson.bja@gmail.com, v.ordf. Lars
 Gustafsson (2024) Träslövsläge. Ordinarie: Gunvor Vennberg (2024)
 Mölndal/Vännäs, Boris Pahlm (2025) Stockaryd, Göran Gerdås
 (2024) Nässjö, Kerstin Sidenvall karlgren (2026) Kävlinge, Andreas
 Lindholm (2026) Ullared.

Synodens Tankesmedjas tf debattred och ansvarig utgivare är v.ordf.
 Bidrag/responser till synodenstankesmedja@synoden.se

Valberedningen: Sammankallande Lena Artman, Ulf Allenbäck
 (kontaktpersoner) och Fredrik Vennberg. De nås lättast via
info@synoden.se

Önskar du förbön för dig, din eller er församling, bibelstudie-
 /gudstjänst-gemenskap, ring prästen Göran Hallberg 0151 303 04
 (tidiga mornar).

- Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Herren bad om. I Jesu Namn Amen.